

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie rozwoju sieci energetycznych w Europie”

[COM(2017) 718 final]

(2018/C 262/14)

Sprawozdawca: **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 12.2.2018
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego
Data przyjęcia przez sekcję	5.4.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.4.2018
Sesja plenarna nr	534
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	157/1/2

1. Wnioski i zalecenia

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

1.1. **Podziela opinię**, że dobrze połączona międzysystemowo europejska sieć energetyczna jest niezbędna do realizacji celu unii energetycznej – zagwarantowania dostępnej, bezpiecznej i zrównoważonej energii umożliwiającej konkurencyjny proces transformacji sektora energetycznego w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

1.2. **Ponownie stwierdza**, że wszystkie cele w zakresie klimatu i bezpieczeństwa energetycznego UE są ze sobą nieodłącznie powiązane, przez co żadnego z nich nie można uważać za drugorzędny w stosunku do pozostałych, mimo że niektóre z nich nie są wiążące dla państw członkowskich.

1.3. **Uważa**, że inwestycje w infrastrukturę sieci muszą być opracowywane z taką samą intensywnością co pozostałe inwestycje energetyczne, w szczególności jeśli chodzi o skoordynowanie ich z rozwojem energii ze źródeł odnawialnych. Dlatego też nalega, by Komisja i państwa członkowskie zadbały o odpowiedni rozwój zarówno transnarodowych, jak i krajowych sieci energetycznych w celu umożliwienia wspólnego rozwoju zmierzającego do osiągnięcia celów UE.

1.4. **Wzywa** Komisję i państwa członkowskie, by sporządzały co dwa lata sprawozdania monitorujące na temat realizacji zarówno celów rozwoju energii odnawialnej, jak i sieci krajowych i transgranicznych w celu zagwarantowania skoordynowanego wprowadzania sieci i energii odnawialnej ze szczególnym uwzględnieniem wykrywania wąskich gardeł, które utrudniają transport energii odnawialnej.

1.5. **Zauważa**, że w kilku państwach członkowskich wynoszący 10 % cel w zakresie połączeń międzysystemowych wyznaczony na rok 2020 nie zostanie zrealizowany oraz że trudności związane z opracowywaniem tych projektów (skomplikowane procedury administracyjne, konsekwencje polityczne, finansowanie, brak akceptacji przez społeczeństwo) zagrażają osiągnięciu celów na 2030 r., utrudniając realizację całej polityki klimatycznej UE.

1.6. **Proponuje**, by aktywny udział organizacji społeczeństwa obywatelskiego na etapie sporządzania projektów z zakresu połączeń międzysystemowych przyczyniał się do pokonania niechęci społeczeństwa do niektórych projektów.

1.7. **Apeluje** o poczynienie postępów w kwestii rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną, by umożliwić wprowadzenie niezbędnych środków sprzyjających rozwijaniu połączeń międzysystemowych na obszarach, gdzie odnotowuje się największe braki z punktu widzenia celu 10 %.

1.8. **Zaleca**, by do wskaźnika odsetka połączeń międzysystemowych na kraj dodano monitorowanie wskaźników w podziale na obszary geograficzne (na przykład: Półwysep Iberyjski), a także by uwzględniono wskaźniki monitorowania różnic cenowych między rynkami hurtowymi w celu nadania priorytetu realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania na obszarach wykazujących większe różnice.

1.9. **Uznaje**, że wsparcie finansowe z instrumentu „Łącząc Europę”, w ramach którego przeznaczono 5,35 mld EUR na infrastrukturę energetyczną do 2020 r., wraz z innymi formami pomocy oraz pracami grup regionalnych, umożliwiło rozwijanie coraz większej liczby projektów przyczyniających się do urzeczywistnienia wewnętrznego rynku energii UE.

1.10. **Wzywa** do przeglądu wsparcia budżetowego przeznaczonego na projekty połączeń międzysystemowych, ponieważ obecne dotacje mogłyby okazać się niewystarczające do realizacji założonych celów.

1.11. **Zwraca się** do państw członkowskich i do Komisji o wzmocnienie mechanizmów solidarności i wspólnego bezpieczeństwa, w celu umożliwienia dokonania transformacji energetycznej i realizacji celów w zakresie bezpieczeństwa dostaw i z zachowaniem dobrego stosunku kosztów do korzyści, który wpłynąłby na konkurencyjność przemysłu i na obywateli europejskich.

1.12. **Zaleca**, by Komisja i państwa członkowskie promowały narzędzia informatyczne, które zwiększają efektywność w obsłudze połączeń międzysystemowych.

2. Polityka transeuropejskich sieci energetycznych

2.1. Aby osiągnąć cele w zakresie zmiany klimatu, konkurencyjności i bezpieczeństwa energetycznego, Unia Europejska wyznaczyła sobie cele dotyczące rozwoju sieci przesyłu energii, które mają umożliwić przeprowadzenie procesu transformacji energetycznej w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

Konkretnie rzecz biorąc, na 2020 r. wyznaczono cel, aby państwa członkowskie osiągnęły poziom 10 % połączeń międzysystemowych z państwami sąsiednimi. Ponadto z myślą o połączeniu celu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych z odpowiednim rozwojem połączeń międzysystemowych Rada Europejska uzgodniła podniesienie celu związanego z połączeniami międzysystemowymi do poziomu wynoszącego 15 % w 2030 r.

2.2. Aby zagwarantować osiągnięcie celu 10 % w zakresie połączeń międzysystemowych, UE przyjęła w 2013 r. rozporządzenie w sprawie transeuropejskich sieci energetycznych (rozporządzenie TEN-E) i wprowadziła instrument „Łącząc Europę”, zapewniając tym samym podstawę do wskazania, wsparcia i priorytetowego potraktowania realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania niezbędnych do stworzenia odpornej transeuropejskiej sieci energetycznej.

2.3. Inwestycje w europejskie sieci energetyczne do 2030 r. wyniosą 180 mld EUR i oczekuje się, że po ukończeniu będą generować roczne oszczędności rzędu 40–70 mld EUR dzięki uniknięciu kosztów wytwarzania i bardziej konkurencyjnym cenom hurtowym gazu, co przyczyni się do obniżenia kosztów transformacji energetycznej.

Trzecia lista projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, która oczekuje jeszcze na zatwierdzenie przez Parlament Europejski, obejmuje 173 projekty przyczyniające się do realizacji docelowych poziomów w zakresie połączeń międzysystemowych na lata 2020–2030.

Pomimo ambitnego charakteru tej listy i pomimo istniejących środków wsparcia zarówno trudności techniczne związane z projektami, jak i ich skutki polityczne i administracyjne oraz brak akceptacji społecznej sprawiają, że do 2020 r. zostanie ukończonych mniej niż 30 % ze 173 projektów uwzględnionych w trzecim przeglądzie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, przeprowadzonym w 2017 r.

Do opóźnienia przyczynił się fakt, że przepisy dotyczące TEN-E nie zostały w pełni zastosowane na poziomie krajowym.

2.4. Aby poczynić postępy w dążeniu do realizacji tych celów, Komisja ustanowiła cztery grupy wysokiego szczebla mające na celu przyspieszenie rozwoju infrastruktury w czterech wyznaczonych regionach.

2.4.1. Plan w zakresie połączeń międzysystemowych na rynku energetycznym państw bałtyckich

W tym przypadku priorytetem polityki jest synchronizacja sieci elektroenergetycznej państw bałtyckich z kontynentalną siecią europejską oraz zlikwidowanie izolacji sieci gazowych i uzależnienia od jednego źródła gazu w państwach bałtyckich i Finlandii.

EKES w pełni popiera osiągnięcie porozumienia politycznego wspierającego ukończenie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania w dziedzinie gazu w 2021 r., zarówno w zakresie połączeń międzysystemowych między Estonią a Finlandią, jak i między Polską a Litwą.

2.4.2. Półwysep Iberyjski (deklaracja madrycka)

Niestety, nawet pomimo zatwierdzenia linii Zatoki Biskajskiej, połączenia międzysystemowe między Półwypsem Iberyjskim a resztą Europy w niewielkim stopniu odpowiadają celom przyjętym na rok 2020 r. i są bardzo oddalone od celów na rok 2030.

Poziom połączeń międzysystemowych między Hiszpanią i Portugalią nie rozwiązuje podstawowego problemu, jakim jest brak połączeń między Półwypsem Iberyjskim a Francją, gdyż choć półwysep może połączyć się z Europą i zintegrować na rynku wewnętrznym jedynie poprzez Francję, to poziom połączeń międzysystemowych z tym krajem wynosi około 2,8 %.

Niewielki odsetek połączeń międzysystemowych przyczynia się do tego, że ceny energii elektrycznej na Półwyspie Iberyjskim należą do najwyższych w Europie, a ponoszone przez system koszty włączenia energii ze źródeł odnawialnych są również bardzo wysokie, ponieważ potrzebne są duże zdolności wspierania mocy oraz zastosowanie procedur umożliwiających zarządzanie wysoką zmiennością udziału poszczególnych źródeł energii w koszyku energetycznym. Niedawne oświadczenie prezydenta Emmanuela Macrona stanowi niezbędne poparcie polityczne dla obu przewidzianych połączeń międzysystemowych przez Pireneje, których budowa wciąż jest w powijakach.

2.4.3. Połączenia międzysystemowe w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej

Region ten jest narażony na przerwy w dostawach i płaci wyższe ceny za gaz niż pozostała część UE pomimo geograficznej bliskości do dostawcy gazu.

Główne cele to uruchomienie połączenia międzysystemowego Bułgaria–Serbia, początek inwestycji w terminal skroplonego gazu ziemnego (LNG) na wyspie Krk (pierwsze półrocze 2018 r.) i rozpoczęcie budowy korytarza Bułgaria–Austria na odcinku biegnącym przez Rumunię.

2.4.4. Współpraca w dziedzinie energetyki na Morzu Północnym

Główny cel skupia się na połączeniu wytwarzania i przesyłu energii ze źródeł odnawialnych oraz na stworzeniu ram prawnych i regulacyjnych sprzyjających tego rodzaju projektom na tym obszarze, mającym potencjał do wytwarzania energii wiatrowej na poziomie między 4 % a 12 % zużycia energii w UE w 2030 r.

3. Przyjęcie bardziej długofalowej perspektywy w polityce dotyczącej infrastruktury

3.1. Choć Komisja i państwa członkowskie dokonały istotnych wysiłków, wspierając projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, w rzeczywistości jednak – z powodu zarówno trudności technicznych, jak i uwarunkowań biurokratycznych i ograniczeń finansowych – tylko ich ograniczona liczba zostanie w pełni zrealizowana do 2020 r., zatem należy pilnie dokonać przeglądu harmonogramu wdrażania przewidzianego w odniesieniu do projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, nadając priorytet obszarom, którym realizacja docelowych poziomów zajmie więcej czasu.

3.2. EKES uważa, że do projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania należy włączyć kryteria cyberbezpieczeństwa, aby ograniczyć ryzyko dla obywateli europejskich.

Cyfryzacja oznacza, że w nowych projektach inwestycyjnych odsetek systemów będzie coraz większy.

3.3. W ramach gazowych połączeń międzysystemowych należy w pierwszej kolejności finansować te projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, które w znacznym stopniu przyczyniają się do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii w państwach członkowskich, zarówno z uwagi na zagrożenia wynikające z działań państw trzecich, jak i z względu na ograniczenia techniczne.

3.4. Wadą celów w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych jest oddzielna analiza poszczególnych państw członkowskich. Niezbędne jest ponowne przeprowadzenie analizy w oparciu o obszary geograficzne, przy odpowiednim pogrupowaniu państw członkowskich, aby uniknąć wąskich gardeł w elektroenergetycznych połączeniach międzysystemowych. Jest to szczególnie konieczne w przypadkach, w których państwo może połączyć się z resztą Europy jedynie poprzez terytorium innego państwa członkowskiego, jak to ma miejsce w przypadku Półwyspu Iberyjskiego, Cypru, Malty i Irlandii.

3.5. Połączenia międzysystemowe państw członkowskich cierpiących na większy deficyt połączeń, jak m.in. kraje położone na Półwyspie Iberyjskim, w Europie Południowo-Wschodniej oraz Polska i Irlandia, muszą być traktowane priorytetowo, dlatego EKES wzywa Komisję i państwa członkowskie do sformułowania niezbędnych środków na rzecz niezwłocznej realizacji tych połączeń.

3.6. Cel w zakresie 10 % połączeń międzysystemowych nie zostanie osiągnięty do 2020 r. w przypadku Cypru, Hiszpanii, Polski, Włoch i Zjednoczonego Królestwa, natomiast osiągnięcie go w Irlandii i Portugalii jest bardzo wątpliwe.

Mając na uwadze dane samej Komisji, docelowy poziom 15 % elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych do 2030 r. wydaje się trudny do osiągnięcia, zwłaszcza jeśli przeprowadzona zostanie poprawna analiza według „wąskich gardeł geograficznych”, a nie tylko według państw członkowskich.

3.7. Z myślą o pomiarze potrzeb w zakresie połączeń międzysystemowych i integracji na jednolitym rynku, w ramach realizacji celów na 2030 r., określono następujące nowe progi:

- wynoszący 2 EUR/MWh próg różnicy cen pomiędzy hurtowymi rynkami energii poszczególnych państw członkowskich, regionów lub obszarów rynkowych, z myślą o większej harmonizacji rynków,
- zapewnienie dostaw energii elektrycznej poprzez połączenie zdolności wytwórczych poszczególnych państw członkowskich z importem energii; jeśli nominalna zdolność połączeń międzysystemowych znajdzie się poniżej 30 % maksymalnego obciążenia, należy rozważyć stworzenie nowych połączeń międzysystemowych,
- trzeci próg dotyczy optymalnego wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych: jeśli przepustowość połączeń międzysystemowych (eksport) znajduje się poniżej 30 % zdolności wytwórczych energii ze źródeł odnawialnych, będzie należało rozważyć stworzenie nowych połączeń międzysystemowych.

Wymienione trzy progi bezpośrednio wiążą cele w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii i integrację na rynku wewnętrznym z celami w zakresie połączeń międzysystemowych, co przyczynia się do osiągnięcia wszystkich wspomnianych celów.

3.8. Mając na uwadze przyjęte nowe progi i ograniczenia wynikające z analizy wyłącznie według państw członkowskich, sześć państw nie spełnia żadnego z powyższych trzech progów: Cypr, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Włochy i Zjednoczone Królestwo. Należy do nich dodać Portugalie i Malte, które spełniają dwa z tych progów, lecz tylko dzięki wyłącznemu połączeniu z, odpowiednio, Hiszpanią i Włochami.

Zarówno państwa bałtyckie, jak i Bułgaria, Niemcy, Polska i Rumunia spełniają dwa z trzech progów, natomiast pozostałe państwa członkowskie można uznać za całkowicie zintegrowane, gdyż spełniają wszystkie trzy progi.

3.9. Zarówno analiza odsetka połączeń międzysystemowych poszczególnych państw, jak i analiza trzech nowych progów wykazuje, że w niektórych krajach osiągnięcie celów określonych na 2030 r. będzie bardzo trudne. Jednym z głównych problemów jest to, że cel w zakresie połączeń międzysystemowych nie jest dla państw członkowskich wiążący, co wraz z opóźnieniami typowymi dla tego rodzaju projektów (konsensus polityczny, potrzeby związane z finansowaniem, zyski gospodarcze, brak akceptacji społecznej) utrudnia jego osiągnięcie. Wszystkie cele w zakresie klimatu i bezpieczeństwa energetycznego UE są ze sobą nieodłącznie powiązane, przez co żadnego z nich nie można uważać za drugorzędny w stosunku do pozostałych.

3.10. UE nadal musi wspierać prace nad rozporządzeniem w sprawie zarządzania unią energetyczną i jego przyjęcie, przyjmując ambitne podejście uznające na równi cel w zakresie połączeń międzysystemowych i cel w zakresie odnawialnych źródeł energii, tak aby państwa członkowskie i Komisja pilnie dołożyły wszelkich starań w celu jak najszybszego osiągnięcia docelowego poziomu 10 % połączeń międzysystemowych, umożliwiającego dostęp do wewnętrznego rynku energii w Unii.

Ponadto w przypadku projektów, które znacznie zwiększyłyby aktualną zdolność przepustową połączeń międzysystemowych w punktach nieosiągających celu wynoszącego 10 %, należy zastosować wszelkie dostępne instrumenty finansowe, takie jak instrument „Łącząc Europę”, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych. Projekty te powinny być przedmiotem specjalnych uregulowań, a zarazem należy w ich przypadku wzmocnić środki dotyczące zarządzania na poziomie europejskim, które przyspieszą wdrażanie tych projektów.

3.11. Grupy regionalne wraz z Komisją powinny dokonywać bieżącej oceny w każdym przypadku, priorytetowo traktując realizację projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, uwzględniając środki konieczne do ułatwienia ich realizacji, m.in. uproszczenie procedur administracyjnych, a także ułatwiając osiągnięcie porozumienia między państwami członkowskimi za pośrednictwem spotkań na najwyższym szczeblu.

Konieczne są spójne działania wszystkich zaangażowanych stron, w tym państw członkowskich, operatorów systemów przesyłowych, promotorów projektów i organów regulacyjnych. Bardzo pozytywne są takie inicjatywy jak forum ds. infrastruktury energetycznej, które odbywa się co roku w Kopenhadze i umożliwia aktywne zaangażowanie wszystkich tych podmiotów, co pozwala na znalezienie rozwiązań problemów związanych z rozwijaniem projektów połączeń międzysystemowych.

4. Bezpieczeństwo dostaw

4.1. Ze względu na znaczne uzależnienie wszystkich państw członkowskich od zewnętrznych dostawców energii zwiększenie bezpieczeństwa dostaw stanowi jeden z głównych celów UE. W tym zakresie w ostatnich latach dokonano znacznych postępów, zwłaszcza jeśli chodzi o sieci i połączenia międzysystemowe związane z przesyłem gazu ziemnego; mimo to nadal należy priorytetowo traktować te projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania, które są konieczne, aby systemy dostaw gazu wszystkich państw spełniały kryterium N-1 określone w rozporządzeniu (UE) nr 994/2010, a następnie jak najszybciej pozyskiwały trzy alternatywne źródła dostaw gazu.

4.2. Szczególną uwagę należy zwrócić na wkład finansowy wymagany do usunięcia niedociągnięć, które wciąż występują na niektórych obszarach Unii, takich jak wyspy i regiony peryferyjne. Należy przypomnieć o konkluzjach Rady Europejskiej z 4 lutego 2011 r., w których uzgodniono, że po 2015 r. żadne państwo członkowskie nie powinno pozostać odizolowane od europejskich sieci gazowych i elektroenergetycznych oraz że bezpieczeństwu energetycznemu żadnemu z państw członkowskich nie powinien zagrażać brak odpowiednich połączeń międzysystemowych. W związku z tym – pomimo opóźnienia – optymizmem w perspektywie średnioterminowej napawają poczynione w 2017 r. postępy dotyczące zakresu instrumentu „Łącząc Europę”, dzięki nadaniu impulsu projektom mającym na celu zlikwidowanie izolacji wysp takich jak Cypr i Malta, a także dzięki analizowanym projektom będącym przedmiotem wspólnego zainteresowania, takim jak gazociąg EastMed.

4.3. Konieczne jest wprowadzenie mechanizmów solidarności między państwami członkowskimi umożliwiających wspólne działania na rzecz usunięcia ewentualnych zagrożeń związanych z dostawami do danego państwa w sytuacjach nadzwyczajnych.

5. Wymogi w zakresie transformacji energetycznej

5.1. Postępy w zakresie przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną oraz w osiąganiu celów przyjętych na 2030 r. (27 % energii ma pochodzić ze źródeł odnawialnych) i na 2050 r. (redukcja emisji CO₂ o 80 %) skłonią do elektryfikacji transportu i sektora gospodarstw domowych, znacznie zwiększając zapotrzebowanie na energię ze źródeł odnawialnych i wprowadzając nowe sposoby jej wykorzystania za pomocą projektów „Power to Gas”.

5.2. Aby osiągnąć cele na 2050 r., potrzeby inwestycyjne związane z sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi wyniosą od 40 do 62 mld EUR rocznie⁽¹⁾, podczas gdy obecnie liczba ta wynosi 35 mld EUR.

5.3. Zachodzi oczywiste ryzyko nieosiągnięcia celów związanych z połączeniami międzysystemowymi na lata 2030–2050 z powodu trudności, jakich nastrocza rozwijanie niektórych projektów, co zagroziłoby realizacji europejskich celów w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu, znacznie zwiększając koszty wspierania inwestycji w energię ze źródeł odnawialnych.

⁽¹⁾ Badanie Parlamentu Europejskiego (Komisja ITRE) – europejskie inwestycje w przemysł energetyczny w 2017 r. (IP/A/ITRE/2013-46 – PE595.356).

5.4. Rozwój energii ze źródeł odnawialnych musi iść w parze z odpowiednim rozwojem sieci energetycznych, zarówno transnarodowych, jak i krajowych.

6. Postępy na drodze do stworzenia autentycznego wewnętrznego rynku energii

6.1. EKES zawsze twierdził, że unia energetyczna jest kluczowym elementem budowania Unii Europejskiej, gdyż połączenia międzysystemowe są niezbędne do urzeczywistnienia autentycznego wewnętrznego rynku energii; w przeciwnym razie mogłoby dojść do anomalii powodujących liczne przypadki niewydajności.

W wypadku braku połączeń międzysystemowych polityka wspierania energii ze źródeł odnawialnych będzie wiązać się ze znacznymi wahaniami cen, koniecznością większych inwestycji w „technologie wspierające” i marnowaniem energii wytwarzanej ze źródeł odnawialnych w okresach, w których wzrostowi wytwarzania energii towarzyszy jednoczesny spadek jej zużycia.

6.2. Z szacunków Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) wynika, że na rynku oferowanych jest tylko 31 % istniejących zdolności połączeń międzysystemowych w krajach Europy kontynentalnej. Dlatego postępy w zakresie tworzenia rynku wewnętrznego wymagają przyjęcia środków maksymalizujących zdolność wytwórczą oferowaną na rynkach, co zwiększyłoby konkurencję i wydajność oraz zapewniło lepsze wykorzystanie istniejących zasobów.

6.3. By obniżyć koszty operacyjne, konieczne jest poczynienie postępów w łączeniu rynków dnia bieżącego i transgranicznych rynków bilansujących poprzez wspieranie środków przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2017/2195 ustanawiającym wytyczne dotyczące bilansowania, które wymaga od państw członkowskich współpracy regionalnej w celu rozwoju obszarów bilansowania w połączeniach międzysystemowych, co przyczyni się do rozwiązania problemu ograniczeń sieci, do optymalizacji zużycia energii rezerwowych między państwami członkowskimi i do wzrostu konkurencyjności rynków⁽²⁾.

7. Optymalizacja ekonomiczna

7.1. EKES uważa, że należy wspierać środki umożliwiające zagwarantowanie, że dostępne fundusze europejskie są w pierwszej kolejności przeznaczane na projekty najbardziej potrzebne z punktu widzenia bezpieczeństwa dostaw oraz na te, które gwarantują największe zyski gospodarcze lub umożliwiają największe postępy w osiągnięciu celów Unii w dziedzinie klimatu.

7.2. Z gospodarczego punktu widzenia próg pierwszy (różnica cen) powinien mieć kluczowe znaczenie w przydzielaniu projektów.

7.3. Projekty związane z magazynowaniem (m.in. sprężanie), które przyczyniałyby się do minimalizacji potrzeb w zakresie parku produkcyjnego, powinny być traktowane priorytetowo w stosunku do pozostałych projektów, nieposiadających obecnie wystarczającego wsparcia technologicznego i które należy finansować w ramach programów badań naukowych i innowacji, takich jak np. niektóre projekty związane z przesyłaniem CO₂. Regulacje nie mogą jednak wykraczać poza obecny stan rozwoju technologicznego.

Bruksela, dnia 19 kwietnia 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²⁾ Dz.U. L 312 z 28.11.2017, s. 6.